

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM QUANG HỨA

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CÁC MÔN
KHOA HỌC XÃ HỘI TẠI CÁC TRƯỜNG TRUNG
HỌC CƠ SỞ THỊ XÃ TỪ SƠN, TỈNH BẮC NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2017

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM QUANG HỨA

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CÁC MÔN
KHOA HỌC XÃ HỘI TẠI CÁC TRƯỜNG TRUNG
HỌC CƠ SỞ THỊ XÃ TỪ SƠN, TỈNH BẮC NINH**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: GS. TSKH. NGUYỄN VĂN HỘ

THÁI NGUYÊN - 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2017

Tác giả luận văn

Phạm Quang Hứa

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn, bằng tình cảm chân thành, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến: Khoa Tâm lý - Giáo dục, Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên; các Thầy giáo, Cô giáo đã tham gia quản lý, giảng dạy; các thầy cô giáo bộ phận đào tạo Sau đại học đã giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu đã tạo điều kiện thuận lợi để tôi hoàn thành khoá học.

Đặc biệt tôi xin trân trọng cảm ơn GS.TSKH. Nguyễn Văn Hộ, người hướng dẫn khoa học đã tận tình chỉ bảo, giúp đỡ trong suốt quá trình nghiên cứu và làm luận văn.

Tôi cũng xin bày tỏ lòng biết ơn tới các đồng chí: Ban Giám đốc và các phòng ban chuyên môn Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Bắc Ninh; Thị uỷ, HĐND, UBND Thị xã Từ Sơn, Phòng Giáo dục và Đào tạo Thị xã Từ Sơn, Ban Giám hiệu, tổ trưởng, tổ phó, nhóm trưởng chuyên môn và giáo viên bộ môn của các trường THCS Thị xã Từ Sơn; cảm ơn gia đình, bạn bè và đồng nghiệp đã cung cấp số liệu, động viên, khích lệ và giúp đỡ về mọi mặt trong quá trình học tập, nghiên cứu và làm luận văn.

Vì điều kiện thời gian, phạm vi nghiên cứu và năng lực có hạn, chắc chắn luận văn tốt nghiệp của tôi không tránh khỏi những thiếu sót. Kính mong quý Thầy, Cô và các bạn đồng nghiệp hết sức thông cảm, giúp đỡ và chỉ dẫn thêm cho tôi để luận văn trở nên hoàn thiện hơn nữa, đóng góp một phần vào lý luận và thực tiễn công tác quản lý giáo dục.

Bắc Ninh, tháng 6 năm 2017

Tác giả luận văn

Phạm Quang Hứa

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
NHỮNG CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể, đối tượng nghiên cứu	2
4. Giả thuyết khoa học	2
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	3
8. Cấu trúc của luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CÁC MÔN KHOA HỌC XÃ HỘI Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	5
1.1. Tổng quan về vấn đề nghiên cứu.....	5
1.1.1. Ở nước ngoài	5
1.1.2. Ở Việt Nam.....	7
1.2. Một số khái niệm công cụ của đề tài	10
1.2.1. Khái niệm quản lý.....	10
1.2.2. Hoạt động dạy học, hoạt động dạy học các môn KHXH	12
1.2.3. Quản lý hoạt động dạy học các môn KHXH.....	17
1.3. Một số vấn đề lý luận về quản lý hoạt động dạy học các môn KHXH ở trường THCS	18
1.3.1. Khái quát các môn KHXH ở trường THCS	18

1.3.2. Vị trí, vai trò của các môn KHXH đối với sự hình thành phát triển nhân cách của học sinh THCS.....	20
1.3.3. Đặc điểm dạy học các môn KHXH	21
1.3.4. Quản lý hoạt động dạy học các môn KHXH.....	25
1.3.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến việc quản lý hoạt động dạy học các môn KHXH ở trường THCS	31
Tiểu kết chương 1	32
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CÁC MÔN KHOA HỌC XÃ HỘI Ở TRƯỜNG THCS THỊ XÃ TỪ SƠN, TỈNH BẮC NINH.....	33
2.1. Một số nét về giáo dục THCS của Thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh.....	33
2.2. Khái quát về thực trạng	38
2.2.1. Mục đích khảo sát.....	38
2.2.2. Nội dung khảo sát	38
2.2.3. Đối tượng khảo sát.....	38
2.2.4. Phương pháp khảo sát.....	39
2.3. Thực trạng về hoạt động dạy học các môn KHXH ở trường THCS Thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh	39
2.3.1. Thực trạng việc thực hiện mục tiêu, nội dung chương trình, kế hoạch dạy học các môn KHXH.....	40
2.3.2. Thực trạng sử dụng các phương pháp dạy học các môn KHXH.....	41
2.3.3. Thực trạng việc sử dụng hình thức dạy học các môn KHXH	42
2.3.4. Thực trạng kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động dạy học các môn KHXH....	44
2.3.5. Thực trạng kết quả học tập các môn KHXH của học sinh THCS.....	45
2.4. Thực trạng quản lý hoạt động dạy học các môn KHXH ở trường THCS Thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh	46
2.4.1. Quản lý việc thực hiện mục tiêu, chương trình, kế hoạch dạy học các môn KHXH.....	46

2.4.2. Quản lý hồ sơ chuẩn bị lên lớp của giáo viên dạy các môn KHXH	49
2.4.3. Quản lý hoạt động dạy học trên lớp và các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp của giáo viên dạy các môn KHXH	51
2.4.4. Quản lý việc thực hiện đổi mới phương pháp dạy học các môn KHXH	53
2.4.5. Quản lý sinh hoạt của tổ chuyên môn	55
2.4.6. Quản lý công tác bồi dưỡng giáo viên dạy các môn KHXH.....	56
2.4.7. Quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập các môn KHXH	58
2.5. Đánh giá chung về tình hình quản lý hoạt động dạy học các môn KHXH ở các trường THCS Thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh	59
2.5.1. Những ưu điểm	59
2.5.2. Những tồn tại, hạn chế.....	60
2.5.3. Nguyên nhân của những tồn tại, hạn chế	61
Tiểu kết chương 2	62
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CÁC MÔN KHOA HỌC XÃ HỘI Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ Ở THỊ XÃ TỪ SƠN, TỈNH BẮC NINH	63
3.1. Nguyên tắc đề xuất các biện pháp	63
3.1.1. Nguyên tắc bảo đảm tính mục tiêu	63
3.1.2. Nguyên tắc bảo đảm tính khoa học	63
3.1.3. Nguyên tắc bảo đảm tính toàn diện và hệ thống	63
3.1.4. Nguyên tắc bảo đảm tính khả thi.....	64
3.2. Các biện pháp quản lý hoạt động dạy học các môn KHXH ở các trường THCS Thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh.....	64
3.2.1. Nâng cao nhận thức của CBQL, GV, HS về tầm quan trọng của các môn KHXH	64
3.2.2. Đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức dạy học các môn KHXH theo hướng phát huy tính tích cực của HS	66
3.2.3. Đổi mới công tác kiểm tra chuyên môn	70

3.2.4. Đẩy mạnh quản lý việc học và tự học của học sinh đối với các môn KHXH.....	73
3.2.5. Đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả học tập các môn KHXH của học sinh.....	74
3.2.6. Tăng cường huy động, xây dựng, sử dụng có hiệu quả cơ sở vật chất, thiết bị phục vụ cho hoạt động dạy học các môn KHXH.....	76
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp được đề xuất.....	77
3.4. Khảo sát về tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp được đề xuất.....	78
Tiểu kết chương 3	80
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	81
1. Kết luận.....	81
2. Khuyến nghị.....	82
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	84
PHỤ LỤC.....

NHỮNG CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

Các từ viết tắt	Được hiểu là
BGH	Ban giám hiệu
CBGV	Cán bộ giáo viên
CBQL	Cán bộ quản lý
CD	Cao đẳng
CN	Công nghiệp
CNH	Công nghiệp hoá
ĐH	Đại học
ĐHSP	Đại học sư phạm
GD	Giáo dục
GD&ĐT	Giáo dục và Đào tạo
GDPT	Giáo dục phổ thông
GS	Giáo sư
GV	Giáo viên
HĐH	Hiện đại hoá
HS	Học sinh
HSG	Học sinh giỏi
KHTN	Khoa học tự nhiên
KHXH	Khoa học xã hội
PGS	Phó giáo sư
PPCT	Phân phối chương trình
PPDH	Phương pháp dạy học
QL	Quản lý
QLGD	Quản lý giáo dục
TDTT	Thể dục thể thao
THCN	Trung học chuyên nghiệp
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
TS	Tiến sĩ
TW	Trung ương
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Quy mô phát triển giáo dục THCS Thị xã Từ Sơn	33
Bảng 2.2. Xếp loại học lực của học sinh THCS các năm học.....	35
Bảng 2.3. Xếp loại hạnh kiểm của học sinh THCS các năm học.....	35
Bảng 2.4. Kết quả tham gia kỳ thi học sinh giỏi tỉnh về văn hoá, TDTT qua các năm.....	36
Bảng 2.5. Tỷ lệ xét tốt nghiệp của HS THCS trong 5 năm qua.....	37
Bảng 2.6: Thực trạng việc thực hiện mục tiêu, nội dung chương trình, kế hoạch dạy học các môn KHXH ở trường THCS.....	40
Bảng 2.7. Thực trạng sử dụng phương pháp dạy học các môn KHXH ở trường THCS	41
Bảng 2.8. Thực trạng việc sử dụng các hình thức tổ chức dạy học các môn KHXH ở trường THCS.....	43
Bảng 2.9. Thực trạng sử dụng các phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động dạy học các môn KHXH	44
Bảng 2.10. Kết quả học tập môn Lịch Sử.....	45
Bảng 2.11. Kết quả học tập môn Địa Lý	45
Bảng 2.12. Kết quả thi học sinh giỏi cấp tỉnh môn Lịch sử, Địa lý ở trường THCS Thị xã Từ Sơn	45
Bảng 2.13. Thực trạng công tác quản lý việc thực hiện mục tiêu, chương trình, kế hoạch dạy học các môn KHXH	46
Bảng 2.14. Thực trạng công tác quản lý hồ sơ chuẩn bị lên lớp của giáo viên dạy các môn KHXH	50
Bảng 2.15. Thực trạng công tác quản lý hoạt động dạy học trên lớp và hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp của giáo viên dạy các môn KHXH.....	51
Bảng 2.16. Thực trạng công tác quản lý việc thực hiện đổi mới phương pháp dạy học các môn KHXH.....	54